

Mantardan ve çift köseleli ayakkabı imal edilmemesi hükümetten istenecek

AKŞAM

Otomobillere, eskilerini iade etmek şartıyla yeni lastik verilecek

Sene 25 — No. 8670 — Fıatı her yerde 5 kuruş

ÇARŞAMBA 9 Kânunuevvel 1942

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

Ekmek dağıtması için yeni tedbirler

Düşünülen şekle göre herkes ancak kendi mahallesindeki fırından ekmek alacak

Dün Vilâyette Vali muavini B. Ahmet Kınık'ın reisliği altında, şehrimizdeki kaza kaymakamlarile Belediye teftiş heyeti müdürü B. Necati Çiller ve diğer alâkadarların iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda herkesin semtindeki fırından ekmek alması için tedbirler yapılmıştır. Bu suretle her fırına muayyen mahalle halkı ayrılacak ve o fırından ancak o mahallede bulunanlar ekmeklerini alacaklardır. Ekmek kartları numaralı olduğundan her fırın teselsül eden numaralara bakarak ekmek verecektir.

Vilâyetin bu kararı vermek istemesine sebep, alınan tedbirlere rağmen sahte karnelerin çoğalması ve ekmek sarfiyatının günden güne artmasıdır. Bundan başka İstanbuldan ayrılanlardan çoğu, elindeki kartları ya satmakta, yahut da birine vermektedir. Bundan sonra İstanbuldan çıkacak yolcuların ekmek kartlarını vermeden kendilerine tren veya vapur bileti verilmemesi düşünülmüştür. Bütün bu tedbirler alındıktan sonra günde en aşağı üç yüz çuval onun tasarruf edileceği ve yolsuzluğa nihayet verileceği muhakkak görülmüştür.

Vilâyet bu husustaki tedbirlerini tamamladıktan sonra kararın hemen tatbikine girişilecek ve mahalle birliklerinden hangilerine hangi fırınların düşeceği tesbit edilerek ilân edilecektir.

Dağıtma yerlerini çoğaltmak lâzım

Pangaltı, Şişli, Feriköy, Kurtuluş, Nisantasi civarı halkının ekmek ihtiyacını Pangaltıdaki dört fırın temin etmektedir. Bunlardan biri Osmanbeyde, diğeri Hamamda tramvay caddesinde, üçüncüsü Feriköy tramvay caddesinde, dördüncüsü Bulgar çarşısındadır. Bu fırınlardan Feriköy caddesindeki müstesna, üçü saat ona kadar ekmek dağıtmakta, bundan sonra ekmek bulunamamaktadır.

Diğer taraftan Feriköy tramvay caddesinde polis karakolu sırasında bir ekmek tevzi şubesi vardır. Dar bir pencereden ekmek almak için halk birikmekte, itişip kakışmaktadır. Bu kadar geniş bir saha için tevzi yerlerini arttırmak veya fırınlarda 10 dan sonra da ekmek bulunmasını temin etmek lâzımdır.

Dairelerde çalışma saatleri

Müsteşarlar komisyonu değişiklik yapılmamasına karar verdi

Ankara 8 — Müsteşarlar komisyonu, İktisat Vekilinin riyasetinde yaptığı toplantıda komürden tasarruf için alınacak tedbirleri tesbit etmiştir.

Porje Vekiller Heyetine arz edilmek üzere, Buna nazaran reklâm mahiyetinde olan bütün tenvirat menolunacak, eğlence yerleri geceleri saat 23 te kapanacak, şehrin tenviratında her vilâyet kendi iktisadi şartlarına uygun tasarruf tedbirleri alacaktır.

Muayyen kilovattan fazla elektrik sarfeden müesseselere yapılmakta olan tenzilât kaldırılacaktır.

Müsteşarlar komisyonunun toplantısında resmi dairelerin çalışma saatlerinde her hangi bir değişiklik yapmanın münaşip olamayacağı düşünülmüş ve bugünkü çalışma saatlerinin aynen ipkısına karar verilmiştir.

Bu projenin bu ay içinde tasvip edilerek tatbikına başlanacağı ümit edilmektedir.

Mekteplerde bayram ve yılbaşı tatili

Resmî okullarda bayram ve yılbaşı tatil günleri tesbit edilmiştir. Verilen karar, bütün okullar 18 birincikânundan 23 birincikânuna kadar ve 31 birincikânun öğleden sonradan 4 ikincikânun sabahına kadar da yılbaşı tatil yapacaklardır. Resmî daireler de 31 birincikânun öğleden sonradan 4 ikincikânun sabahına kadar yılbaşı tatil yapacaklardır.

Varlık vergisi

Mersin ve Tarsus mükelleflerine 6,173,206 lira tarhedildi

Mersin 9 — Varlık vergisi mükelleflerinin listesi, dün asılmıştır. Mersin merkez kazası mükellefleri 4,214,995, Tarsus kazası mükellefleri de 1,908,271 yani ceman 6,173,206 lira ödeyeceklerdir.

Mükelleflerin adedi Mersinde 331, Tarsusta 428 dir. Mersindeki mükelleflerden Nâzım Gandur ve Sursuk Kardeşler 600,000, Fetih Karılı 370,000, Nâzım Mısbah 200,000 lira vereceklerdir. Tarsusta Çukurova fabrikası müessisi bir milyon, fabrikatör Rasim Dokur ve ortakları 260,000, Kâzım Taşkın 52,000, Mustafa Milici 42,000, Mehmet Gözülsulu 60,000 lira vergi vereceklerdir.

Fevkalâde kazanç vergisi lâihası geri alındı

Ankara 9 — Hükümet hazırlayıp Meclise sevkettiği fevkalâde kazanç vergisi lâihasını geri almağa karar vermiştir. Bu husustaki Başvekâlet tezkeresi Meclisin bugünkü toplantısında okunacaktır.

Trenlerde vesika ile seyahat usulünden vazgeçildi

Ankara 8 — Komürden tasarruf etmek ve trenlerde izdihâmı önlemek için vesika ile seyahat usulünün tatbikından vazgeçilmiştir. Trenlerde izdihâmı önlemek için tarifelerde zam yapılması tedbirleri tedkik edilmektedir.

Mısırın Ankara sefiri

Kahire 8 (A.A.) — Mehmet Kemal Abdürrahim bey Ankara sefirliğine tayin edilmiştir.

Yeni Gine'de

Londra 9 (A.A.) — Cənub Pasifikteki müttefik karargâhının tebliğine göre, 6 Japon muhribinin Yeni Gine'ye takviye kuvvetleri götürmek için yaptıkları beşinci teşebbüs de akim kalmış, başta giden Japon muhribi ağır iki tam isabet alarak batmağa başlamıştır. Diğer Japon gemileri geri çekilmeğe mecbur kalmıştır.

Japonlar, evvelce yapmış oldukları 4 yardım teşebbüsünde bir kruvazör ile 4 muhrip kaybetmişlerdir. Müttefikler Buna da Japonların mukabil bir hücumunu ağır zayıf verdirecek püskürtmüşlerdir. Tay-

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Tunus'ta vaziyet Müttefikler için iyileşmeğe yüz tuttu

Müttefikler, şimdilik müdafaa vaziyetindedir. Almanların da ileri hareketlerine devam etmeleri şüphelidir

Londra 9 (A.A.) — Şimali Afrika'da bulunan muhbirlerin bildirdiğine göre vaziyet hem karada, hem havada iyileşmektedir. Müttefik kuvvetler dün Tunusta şimdye kadar hava kuvvetlerinden görmedikleri bir yardım görmüşlerdir.

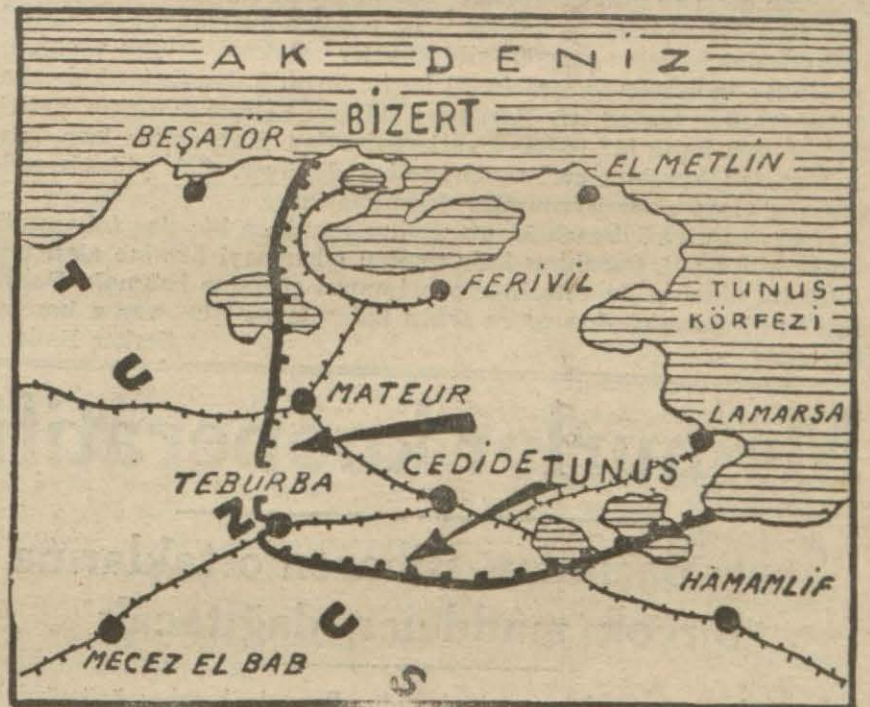
Almanlar, müttefiklerin kayıplarını yeni makineler ile telâfi ettiklerini bildiriyor. Vaziyet iyileşmeğe yüz tutarken başarılı bir tank çarpması olmuştur. Müttefikler pazartesi günü bir mukabil hücum yapmışlardır. Bu, düşmanın ricatle neticelenmiştir.

Müttefik bomba uçakları da kuvvetlerimize büyük yardımda bulunmuşlardır. Pazartesi günü müttefikler 5 tayyare kaybetmişler, buna mukabil 2 mihver uçağını düşürmüşler, 3 tanesini de tahribetmişlerdir.

Bir muhabire göre Alman hücumu Teburba'nın garbında, yüksek bir noktayı işgale matuf bulunuyordu. Bu teşebbüs neticesiz kalmıştır. Muharebe hafiflemiştir. Müttefik tankları mukabil harekete geçinceye kadar İngiliz piyadeleri mevzilerini muhafaza etmişlerdir. Onların bu kahrmanlığı sayesinde vaziyetin eldileşmesine mâni olunmuştur. Bir söze, iki taraftan birinin hava üstünlüğüne tayin edecek olan büyük bir hava meydan muharebesinin vuku beklenmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Ageylâ'ya karşı taarruz başlamak üzere

Londra 9 (A.A.) — Kahiredeki Reuter muhbirinin ısratına göre Libya'da sekizinci İngiliz ordusu Ageylâda mihver mevzilerine karşı yapacağı büyük hamle için hazırlıklarını tamamlamak üzere. Mihverciler, Ageylânın arkasında müdafaa-ya hazırlanıyorlar.

Şimali Tunusta, harb durumu haritası

Rommel'in yeni tanklar almış olması tahmin edilebilir. Fakat müsavî miktarda tankla savaşması beklenemez.

Ageylâdaki mihver müdafaa hattı, sahilde Mena Bregadan itibaren tahkimli mevziler ile himaye edilmektedir. Bu ilk hattın arkasında tank-savar ve mitralyöz yuvaları gerilere kadar uzamaktadır.

Bunun arkasında da 80 kilometre derinliğinde kayahklar imtidad ediyor. Mihverin Libya cephesini tall bir cephe addederken başlıca gayretini Tunusta toplaması ihtimal dahilinde görülmektedir.

Newyork 9 (A.A.) — Londradan gazetelere gelen haberlerde Şimali Afrika'da vaziyet şöyle hulâsa edil-

mektedir: Tunusta şiddetli muharebeler devam ediyor. Müttefik kuvvetler müdafaa buluyorlar. Almanlar, ellerinde mahdut askerler bulunduğu için, Teburba'daki muvaffakiyetlerinden sonra ileri hareketlerine devam etmeleri şüphelidir. General Anderson'un kumandasındaki birinci İngiliz ordusu da bir müddet için tekrar taarruza geçecek durumda değildir.

Müttefik kuvvetler, bir müddet Mihver hava kuvvetlerinin baskısı altında kalacaklardır. Müttefik ordunun vaziyeti şimdilik fenadır ve hava meydanları kurup, Alman uçaklarını bombalayınca kadar bu vaziyette kalacaktır.

Franco'nun yeni bir nutku

İspanyanın Nazizm ve Faşizm ile iş birliğini teyit etti

Londra 9 (Radyo) — General Franco, dün Madrid'de söylediği nutkunda, İspanyol falanj ile faşizm ve nazizm arasında sıkı bir iş birliği mevcut olduğunu teyit etmiş ve bilhassa Mussolini'den bahsederek demiştir ki:

«İspanya içtimai buhrandan kurtulmuş, komünizmi terketmiştir. Buna Mussolini'nin dehâsı sayesinde muvaffak olduk. Dünyada liberalizm ölüyor. İspanyol milleti liberalizmden gözlerini ayırmalı ve yeni nizamı çevirmelidir.»

Generalin nutkuna hararet veren faşist zihniyetine rağmen, İspanyanın tarafsızlık siyasetinden ayrılacağını gösteren hiçbir işaret yoktur

Cenubî Yunanistanın Avrupa ile münakalesi kesildi

Londra 9 (A.A.) — Kahiredeki Yunan mahfillerinden verilen malûmata göre Yunan ceterleri Cenubî Yunanistanda Mora kıtasında Lamya civarındaki büyük köprüyü tahribetmişlerdir. Bu suretle Cenubî Yunanistanın Avrupa ile yegâne münakale hattı kesilmiştir. Yunan ceterleri bu köprüyü tahrip için yardım-

Doğuda Rus taarruzu

Stalingradda ve merkezde pek hafif bir ilerleyişle devam ediyor

Moskova 9 (Radyo) — Dün gece burada nesredilen resmî tebliğde, Rus taarruzunun aynı istikamette devam ettiği, fabrikalar mahallesinde 39 ateş noktası ve kazamatın zapt edildiği kaydedildikten sonra deniliyor ki: Stalingrad şehrinin merkezinde ön erlerimiz bir çıkış hareketi yaparak takriben bir düşman bölüğünü yokettiler. Şehrin şimal batısında mevzilerimizi tahkim ettik ve keşiflerde bulunduk. Bir günde keşifçilerimiz takriben 400 düşmanı, 6 tankı ve bir siper bataryasını imha ettiler. Stalingradın cenup batısında kuvvetlerimiz, taarruzlarda bulunarak ilerlediler. Düşman ayrı ayrı kesimlerde mukabil hücumları bulunmağa teşebbüs etti ve zayıfla tardedildi. Takriben 900 düşman subay ve erini, 40 kamyon

ve otomobili, 10 mitralyözünü imha ettik.

Rzev'in batısında düşman bir piyade alayı ve 40 tank ile mukabil hücumda bulundu ise de, bu hücum tardedildi. Akşama doğru düşman harap olmuş 3 tank ve 300 ceset bıraktı.

Diğer bir kesimde kuvvetlerimiz, düşmanı dört dayanak noktasından söküp attılar. Kumanda dayanak noktasının zaptı için yapılan muharebede düşman takriben 700 ölü bıraktı, 63 asker ve subayı da teslim oldu.

Veliki Luki mıntakasında abluka aldığımız garnizonlara imha muharebeleri yaptık. Bir günde bu garnizonlar imha edildi, birkaç meskün yer işgal ettik, düşmanın 7 uçağını düşürdük.

İtalyada şiddetli tedbirler

İdarei örfiye hükümleri patronlarla işçilere de teşmil edildi

Londra 9 (Radyo) — Mussolini, idarei örfiyeyi patronlar ile işçilere de teşmil etmiştir. En şiddetli hava bombardımanlarına uğrayan şehirlerde bile, işlerini terke edecek olan ameleler idam edileceklerdir. Milis kuvvetlerin manevralar yapacakları ve hava müdafası için yeni tedbirler alındığı bildirilmiştir.

Halkın tahliye ameliyesi, zaten bozuk olan şimendifer nakliyatını ve işe işlerini alt üst etmiştir. Geç günden müttefik tayyareler tarafından bombardıman edilmekte olan Sicilya adasında halk arasında infial artmıştır. Garbi Sicilyadan halk-

Meslek ve koca...

Eskiden gelinlik çağına yaklaşan genç kızlar biraz sonra kendileri için başlayacak olan evlilik hayatları etrafında ne şirli hayaller kurarlardı. Kimi beli kılıçlı, geniş omuzlu ve — o zaman — kalma bir tabirle söyliyeyim — şanlı, şöretli erkekleri düşünürdü. Kimi mavi gözlüğü gözünde, dudagının üstünde minimini bıyıklarla, kaleminden kan damlayan genç bir kâtip tahayyül ederdi. Kimi içinden «iriyarı, sırma bıyıklı olsa...» derdi. Kimi aksine: «Ufak tefek minyon yapılı olsa...» diye düşünürdü.

Hattâ büyük annemden dinlemiştim. Onun genç kızlığı zamanında; kına rengi top sakallı erkekleri tahayyül edenler, kocalarının böyle olmasını isteyenler bile varmış.. Yani evlenebilecek «ideal erkek» tipleri arasında bir vakitler top sakallı insanlar bile varmış... O zamanlar genç kızların ekseriya 13 - 14 yaşında evlendiklerini de düşünürseniz bu iş size büsbütün komik gelir...

Gelinlik çağındaki eski genç kızların hayali ancak «kocaya varmak» denilen hâdiseye kadar uzanabiliyordu.

Lâkin bugün koca hayaline mühim bir rakip çıktı: Meslek hayali!

Tanıdığım beş genç kız vardır. Hepsisi de gelinlik çağındadır. Ve hepsi de bir meslek peşinde hayal kurmaktadır. Bunlardan ikisi mimar olmak hülâsındadır. Ve hayalinde şimdiden şık binalar, kocaman köprüler kurmaktadır.

İkisi doktor olmak sevdâsındadır. Daha bugünden hayallerinde muayenahaneler açmışlardır. Biri de kimya mühendisi olmağı düşünmektedir.

«Meslek» hayali iyiden iyiye «koca» hayaline rakip çıktı...

H.

İktisadi meseleler

Sanayimizin gelişmesi için

Geçenlerde Akşam başmuharriri, harb kazancı hakkında İttihat ve Terakki erkânının fikirlerinden bahsetti. Ve onların bu kazancı, şahıslar elinde sermaye toplanır ümidile makbul bile görmeğe kadar vardıklarını anlattı. Ben de evvelce bir başka yerde şöyle okumuştum: «Bir gün Talât paşaya harb zenginlerinin şikâyet etmişler. O da «Bu sayede Türklerin elinde sermaye toplanıyor, daha iyi değil mi?» demiş. Ben, o zaman bu sözleri, ihtikâra çare bulamayan Talât paşanın, zava-hiri bu şekilde kurtarmak için söylediğini zannetmişim. Halbuki o zaman iyi bildiği muhakkak olan Necmeddin Sadak'ın yazısından anlaşıyor ki bu sözler, İttihat ve Terakkinin samimi kanaatinin bir ifadesi imiş.

Biz bugün üzerinde biraz durmak ve bazı neticeler çıkarmak istiyoruz. İttihat ve Terakkinin kanaatinde mündemice olan fikirler hayli cazip. Hele o vakitler sermayesizlik yüzünden çekilen sıkıntılar, ecnebi sermayesinin yarattığı düynunumumiy-e belâsı bir düşünülün; milli, sermayeye ihtiyacın şiddeti göz önüne getirilsin ve sonra bir de şu mülâhaza, nazarı itibara alınsın: «Vakıa şimdi ihtikâr halkı eziyor, yok yere zenginler türeyor amma, yarın harb bitince, halktan alınan o paralar, fabrikalar tesisine yarıyacak, Türk sermayedarlar piyasayı ele alacaklar, sanayi millileşecek, böylece milli bir ferahlık yaratılacak ve bu, o sıkıntıların karşılığı olacaktır.» Bu düşünce ile hareket edilince o günkü sözleri söyleyen Talât paşayı mazur, hattâ biraz da haklı görmemek imkânsızdır.

Fakat hâdisat Talât paşaya hak vermi mi? Gene o günleri görmüşlerden işitiyor veya yazılarından öğreniyoruz ki ihtikârla zengin olanlar «Haydan gelen huya gider» fehvasınca kazandıklarını har vurup harman savurmışlar ve İttihat ve Terakkinin özlediği sermaye terakümü husule gelmemiştir.

Zaten vaziyet de meydanda... Kapitülasyonların kalkmasına, yardımlara, gümrük himayelerine, Tesviki sanayi kanunlarına rağmen

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Bekârlık vergisi

Sofyada çıkan Dnevnik gazetesinin yazdığına göre, evlenmeği teşvik için Bulgaristanda bekârlara vergi konması hakkında bir kanun lâiyhası hazırlanmaktadır. Şimdilik bekârlar, bu vergiyi

İtalya'da Astronomlar köyü

İtalyada Roma şehrine 22 kilometre mesafede Frascati yakınında bir Astronomlar köyü yapılmaktadır. Bu köyde Avrupanın en büyük rasathanesi inşa ediliyor. İnşaatta Alman ve İtalyan ameleler çalışmaktadır. 70 metre uzunluğunda olan asıl bina ve kubbesi bitmiş gibidir. Kubbe 10 metre yüksekliktedir. Bunun

Senegal'de beşizler

Afrıkada Fransanın Senegal müstemlekesinde Saldé adında bir köyde zenci bir kadın bir batında

beş çocuk doğurmuştur. Bunlardan ikisi erkek, üçü kızdır. Kadın ve çocuklar sıhhattadır.

Askerlik Bahisleri

İtalyaya hava taarruzları ve dört tonluk bomba

Böyle tek bir bomba beş katlı on apartmanı tamamen tahrip edebilir.

Yazan:
M. Şevki Yazman

Amerikan uçan kalelerinin son Torino bombardımanında dört bin kiloluk tahrip bombaları kullandıklarını ajanslar haber verdiler. Harbin başında bin kiloluk bombalar muazzam seyler görürken ağırlık bunun dört misline çıkmış bulunuyor. Böyle bir bombanın tesiri ne olabilir? Allah herkesin başını bundan muhafaza etsin amma merak edilecek şeydir.

Benim kendi tecrübelerime göre binalarda beher metre mikâbî hacme 100 gram infilâk maddesi hesab edilirse çok müesir netice alınabilir ve bu hacim içindeki herşey tahribolunabilir. O halde 4000 kiloluk bomba tam 40.000 metre mikâblık bir sahada kırk herşeyi tahribe yetişir. Bu da beheri 15×15×20 metre ebadında yani orta büyüklükte beş katlı on apartmanın hacmine tekabül eder. Kesif, kırıcı, parçalayıcı tesir sahâsı budur. Müsait bir yerde, birbirine bitişik bir blokun tam ortasına düştüğü takdirde etrafındaki beş katlı on apartmanda işe yarar birşey bırakmıyabilir.

Bunların dışında da en az bir bu kadar hacimde zayıf duvarlar yıkılır, çatılar ve bacalar uçar, hattâ zayıf binalar çökebilir. Bu hacmin en az on mislinde ise cam namına birşey kalmaz. Vasatî olarak dört bin kiloluk bir bombanın yapacağı tahribat budur.

İngiliz Başvekilinin nutkundan da anlaşılacağı üzere Anglo Saksonlar Allahın gazabı tavşif edilebilecek bu bombaları bundan sonra çok geniş mikyasta İtalyaya karşı kullanmaya karar vermişlerdir. Bunun birçok sebepleri vardır:

Herşeyden evvel İtalyanlar İngiltere ve Amerika'ya bu hava bombardımanlarında mukabele edecek durumda değillerdir. Çünkü coğrafi vaziyetleri buna müsait değildir. Sonra bu maksat için ellerinde Amerikalıların ve İngilizlerin kullandığı muazzam malzeme de yoktur. Halbuki bilhassa Simali Afrikaya yerleştikten ve kâfi hava kuvvetleri getirdikten — ki bu pek uzun sürmüyecektir — hele Mihveri, Simali Afrikadan attıktan sonra Simali Afrikadaki bütün kuvvetler için İtalya kadar yakın ve cazip bir hedef olamaz.

Almanların şiddetli mukabeleleri İngilizlerin büyük Alman şehirlerine yaptıkları hücumları şimdiki çok seyrekletirdi. Muhtemeldir ki Anglo Saksonlar Almanyaya yapılacak bu hücumları daha ileriye ve kendilerinin daha kuvvetli olacıkları zamana saklıyorlar. İtalyanın düşmesinden sonra Almanyaya daha kesif «kımlar» düşünüyorlar. Muhakkak olan birşey varsa o da Almanyanın kendisine yapılacak hava akınlarını önlemek için imkânları bulunduğu halde İtalyanın bu imkândan mahrum olmasıdır. Simali Afrikadaki müttefik üslerine veya şehirlerle yapılacak bombardımanlar İtalyaya gelecek hücumları frenliyemez.

Diğer bazı şartlar da İtalyanlara hiç de müsait değildir:

Simali Afrikanın boydan boya ıssal denize doğru uzanmış bir yarım ada olan İtalyaya üç taraftan taarruzu mümkün kılmaktadır. Bundan başka İtalyan erazisi dar ve büyük şehirler adesti azdır. Münakale yolları ve vâsıtaları mahduttur. Binaenaleyh hava taarruzları çok kesif olur. Büyük şehirlere ve geniş sahalarla yayılıp dağılmaz. Fazla kesafet de korkunç ziyatı mucibolur. Bütün sıralı müesseselerin, münakalatın durmasını, demiryollarının kesilmesini, dolayısıyla hayatın felce uğramasını icabettirebilir.

Öyle anlaşıyor ki Müttefikler de bu vaziyetinden dolayı İtalyayı ilk hedef olarak seçmişler ve muazzam hava taarruzlarıyla bu memleketi felce uğrattırlarsa, ondan sonra diğer Mihver ortaklarına yüklenmeyi faydalı bulmuşlardır.

Yazan:
M. Şevki Yazman

Bunun ne netice vereceği şimdiden söylenemez ise de Müttefiklere hava taarruzlarıyla muvaffakiyet ümidi veren en müsait yer burası olduğundan İngiliz ve Amerikalıların İtalyayı bir tecrübe tahtası olarak kullanmak istedikleri anlaşılıyor.

Almanların kendi müttefiklerini hırpalamaktan ve Müttefiklerin düşündükleri gibi harabiye uğrayarak sulhe yanaşmasından korumak için mukabele kalmaları beklenebilir. Şu da var ki; Almanyanın bugün müteaddit cephelerde çarpışma zaruretinde olması Garp cephesinde hiç bir zaman İngiltere kadar hava kuvveti bulundurmasına müsait olamaz. O halde burada bizzarur üstünlük İngilizlerin elinde bulunduğu göre İngiltereye yapılacak hava taarruzla-

rile tekrar kendi sanayini ve şehirlerini İngilizlere hedef yapmayı pek istemez.

Bu sebeple de İtalyaya gereği kadar yardıma koşamaz. Olsa olsa Simali Afrikadaki Müttefik hava üslerine taarruz etmek suretile taarruzları direkt olarak önlemeye tercih eder. Halbuki bu sahaya yığılacağı artık şüphe götürmüyen muazzam Amerikan hava kuvvetleri dolayısıyla bu önleme keyfiyeti de pek az tesirli olabilir.

Dört bin kiloluk bombayı masum şehirler halkının da bulunduğu kütleler üzerine atmaya bizzat bunu atanların da gönül ferahlığıyla yaptıklarını zannetmiyoruz. Ancak bu tâbiye harbi kazanmak bakımından Anglo Saksonlar için en kestirme ve kolay yol gibi görünmektedir. İlk tesirleri de İtalyada büyük şehirlerin boşaltılması yani iktisadî ve içtimal hayatın bozulması suretinde görülmektedir. Bakalım, sonu ne olacak?

Yeni bir meslek: Ordu ahçılığı

İngiltere'de orduya ahçı kadın yetiştirmek üzere mektepler açıldı

İngilterede ordu ahçısı olacak kadınlara etin nasıl taksim edileceğine dair ders veriliyor

Şimdiki harb ortaya yeni bir meslek çıkarmıştır: Ordu ahçıları. Büyük Britanya adasında milyonlarca asker silâh başındadır. Deniz aşırı memleketlerde de yüz binlerce mevcuttu İngiliz orduları bulunuyor. Bu kadar askeri besleyici yemeklerle doyurmak ve aynı zamanda her hangi suretle israfı meymdan bırakmamak kolay bir iş değildir. Bunun için muharib askerleri tâlim ve terbiye kadar iyi ve temiz ve israfsız yemek pişirecek ordu ahçı kadınları yetiştirmek de bir zaruret halini almıştır.

Dahası var: Bol biftek devrine artık mesut sulh devresi gelinceye kadar veda edilmiştir. Biftek hâtralarını zihinlerden silmek için en iyi çare yeni yemekler bulmaktır. Bu iş de ordu ahçı kadınlarının dirayet ve maharetine bırakılmıştır.

İngilterenin en büyük askeri dairesi olan cenubu garbi münakasasında münhasıran ordu ahçı kadınları yetiştirmek için bir tâlim merkezi açılmıştır. Burada yetişenlere imtihanlarda muvaffakiyetine göre askeri rütbeleri veriliyor. En büyük rütbe birinci sınıf ahçı olup mülâzım rütbesine muadildir.

Bundan sonra başçavuş, çavuş, onbaşı rütbeleri gelir. Tâlim müddeti altı haftadır. Bu müddet zarfında meslekten yetişmiş askeri yemek pişirme muallimleri talebe kadınlara hem yemek pişirmek hem de bunları muhafaza ve tevzi etmek, sofraya kurmak, kumanyayı dolap ve frijiderlerde muhafaza etmek usullerini öğretiyorlar. En mühim dersler temizlik ile israfı men'e aittir. Ordu ahçı kadınları yalnız asker ve zabite verilecek ye-

mekleri değil hastanelerde perhize tâbi askerlere de nasıl yemek hazırlanacağını ve verileceğini öğrenmeğe mecbur tutulmuşlardır.

Ordu ahçılığı kolay değildir. Ahçı başının önüne bir koyun yahut sığır takımıle gelir. Bu gövdeyi pişecek yemeklerin nevine göre parçalamak ve ayırmak askeri ahçı kadına bırakılmıştır.

Ahçı kadınlar bütün gün mutfakta yemek kokusu içinde kalıyorlar. Acaba bu devamlı kokudan istahları kaybolmuyor mu? Bitaraf müşahitler bunun aksî doğru olduğunu söylüyorlar. Bilâkis orduya istihası en açık olan sınıf ordu ahçı kadınları imiş.

Ordu ahçıları sabahleyin saat sekizde mutfakları temizlemek ve ocakları yakmak ve malzemeyi hazırlamak ile işe başlarlar. Saat on buçukta çeyrek saatlik bir teneffüs alırlar. Bu esnada ıri masrapalar içinde sıcak kakao içlerler. Bundan sonra saat yarım kadar yemekleri pişirmekle meşgul olurlar.

En hoş vazife pasta ve börek yapmaktır. Pasta ve börekler üzümlü ve tereyağlı küçük birer pudingtir. Diğer bir masa başında bir çok kızlar dizilmiştir. Bir kısmı ekmeği dilimlere ayırmakta ve diğer bir kısmı da bunların üzerine tereyağı sürmektedir.

Bir daire çay başında yemeğe mahsus balıklı börek hazırlamaya tahsis edilmiştir. Etten tasarruf için etli börek yerine balıklısı yapılıyor.

Dershanelerin biri tıbbiye fakültesinin teshirhanesine benziyor. Burada tahta başında bir sığırın bütün âzaları gösterilmekte ve bunların nasıl ayrılacağını fennî

Torik akını

Son günlerde gazeteler sık sık torik akınından bahsediyorlar. Akın deyince, önüne geleni ezip tepeliyerek, vurup kırarak, yakıp yıkarak ilerleyen bir saldırı hatıra geliyor ve insanı ürpertiyor. Sanki Karadenizin köşesinde bu çağında oturan torikler aralarında gizli ittifaklar yaparak silâhlanmışlar, milyonlarca ordularla İstanbul üzerine saldırıyorlar...

Halbuki zavazallı torikçikler, ne bugünkü medeniyetin tayyare filoları gibi mamur şehirlerin tepelerinden ölüm yağdıran vahşî saldırılara kalkışıyorlar, ne de cephe boylarında milyonlarca insanı ezip parçalayan çelik tank sürülerini taklide yelteniyorlar. Onlar, Karadenizin kabarıp köpürerek çıplak sırtlarından saklayan buzlu dalga kırbaclarından kaçıp Akdenizin ılık göğsüne sığınmak için kafilerle halinde göç ediyorlar. Ve, deniz altından sesiz sadasız giden bu biçareler Boğazdan geçerken asıl akını biz onlara yapıyoruz. Motörlerle, ağlarla, kancalı iğnelerle üzerlerine saldırıp binlercesini birden yakalıyoruz.

Gümüş külcükleri yüklü Fenike gemilerini andıran yüzlerce kayak her gün Boğazdan, Marmaradan Balıkhane rıhtımına torik taşıyor. Balıkhaneleri dolup taşıdığı gibi mahalle aralarında da gece gündüz ayak satıcılarının nâraları emiyor.

— Haniya derya kuzularını!.. Otuz beşe yağlı torikleer...

Menevişli çelik zırh gibi parlayan sırtına bıçak dokunur dokunmaz pembe etler fırlıyor, balıkçı tablasına dizilen tekerlek dilimlerini insanın iştihasını kabartıyor.

Eskiden parçalayıp kilo ile satarlardı. Bu sene daha ziyade bütün torik satılıyor. Sokaklarda herkesin elinde bir torik paketi. Gazete kağıdlarına sarıp kuyruklarından yakaladıkları kocaman toriklerle tramvaya binenler de var. Balığı gören kenara çekilip yul açıyor. Akşam üzerleri kalabalıkta tramvaya binemediklerinden şikâyet edenlere tavsiye ederim, ellerine birer torik alsınlar. Hem binerken kolayca yul bulurlar, hem de içeride yanlarına sokulup sıkıştıran olmaz!.. Fakat babatortığı biletiye göstermemek gerek.

Müharekelerin de her biri yedi sekiz kilo geliyor. Tanesi elli, altmış kuruşa. Al alabildiğin kadar. Fırına ver, plâki yap, iskarada kızart, tavada pişir, artarını da tuza göm lâkerde olsun. Ye yibildiğin kadar toriği ve iç içe bildiğin kadar buzlu Terkos suyunu. Midem bozulur diye korkma! İlk zamanlarda belki biraz ağırlık verir amma yavaş yavaş ona da alışır. Etin kilosuz yüz altmışı aştığı şu sırada bundan büyük nimet mi olur?..

Geçenlerde gazeteler, balıkçıların mazot bulamamaları yüzünden bol balık tutulamadığını yazıyorlardı. Bu defa da, bol torik çıktığı halde tuz bulunamadığı için bunların muhafaza edilemediğinden, denize dökülmek tehlikesinden bahsediyorlar. Bu iş de; at bulunur, meydan bulunmaz darbı meselesine döndü. Balık, bizim büyük servetlerimizden biridir. Ayağımıza kadar gelen bu varlığı ele geçirdikten sonra tekrar denize dökmek günahıdır. Balığı kendi sularımızda yakaladığımız gibi tuz da kendi yurdumuzda, hem bol bol çıkıyor. Bunların ikisini bir araya getirin eldeki mükemmel gıdayı sakıyabilmek bu kadar zor iş mi?..

Cemal Refik

surette isbat edilmektedir. Diğer bir dershane kemiklerden nasıl istifade edileceğini ve ilügin fennî surette nasıl ayrılacağı gösterilmektedir.

Yemek sofrası kurmak da ayrı bir iştir. Her on iki asker bir sofraya oturur. Ortaya getirilen çorba ve diğer yemekler on ikiler porsiyonluktur. Asker yemek yedikten sonra ahçı kadınlar yemeğe otururlar. Yemekten kalkınca tekrar saat beşe kadar çalışırlar.

Altı haftalık kurs bittikten sonra imtihanlar yapılır. Burada gösterilen muvaffakiyete ve kazanılan rütbelere göre ordu ahçı kadınlarının aslı maaşlarına zam yapılır. Ordu ahçı kursunu ziyaret eden ve burada yemek yiyen gazeteciler kendilerini Londranın en mükellef lokantast Ritz - Carlton yahut Savoy'da zannetmişlerdir. Burada bir defa yemek yiyenler hariçteki sivil lokantalardaki vaziyeti pek tatsız ve sönük buluyorlar.

ŞARAP

SAHAT. KUVVET VERİR

İN HİSARLAR

GÜZELİN SIRRI.

GÖZEN

PUDRA

12 YENİRENK TUTAN PUDRA

İzmir'de denizleri ve Gözen Müessesesi büyük postane cad. No 5

Ev işlerine mahsus her cins kumaş için

HORUZ Marka

Anilin paket boyaları

Umumi Satış: İstanbul, Çiçek Pazarı, ALTIPARMAK HAN 3. 4.

DIKKAT: Sayın müşterilerimiz piyasadan

mübayaa ettikleri paket boyalardan rütubet görmüş olana tesadüf ederler ise her an yukarıki adrese müracaat ederek değiştirebilirler.

SAYIN BAYANLAR;

Beyoğlu İstiklal caddesinde Saint Antoine kilisesi yanında 319 numaradaki PELBAR Parfümeri müessesesi: Berber salonunu yeniden ve esasından tesis ve BÜYÜK MALİ FEDAKÂRLIKLARLA Üstad berberler HARRY ve İRAKLİS ile Saç boyama mütehassısı JOSEF ve GEORGES MÜESSESESİNDEN manikürcü KETTY ile teşriki mesai etmeğe muvaffak olduğunu müjdelemekte şeref duyar.

Salon müdüriyeti, muhterem müşterilerine büyük temizlik ve kusursuz bir servis temin ve randevuları azami bir nezaketle kabul edeceğini saygılarıle bildirir. Telefon: 41982.

HER YERDE İSRARLA

HAZIR

Traş bıçaklarını arayınız.

Devren Kiralık Apartman

Taksim meydanında gayet geniş parke döşemeli, 5 odalı, kalorifer, sıcak su, radyo gramafon, telefon ve frijiderli bir apartman devren kiralıktır. Aynı apartmanın salon, yemek ve yatak odaları takımları satılıktır. Mobilyeler lüks ve yenidir. Eşyayı satın alacaklara apartman devredilir. Eşya kısmen veya tamamen satılabilir. Her gün saat 12 ila

SÜMERBANK YERLİ MALLAR PAZARLARI

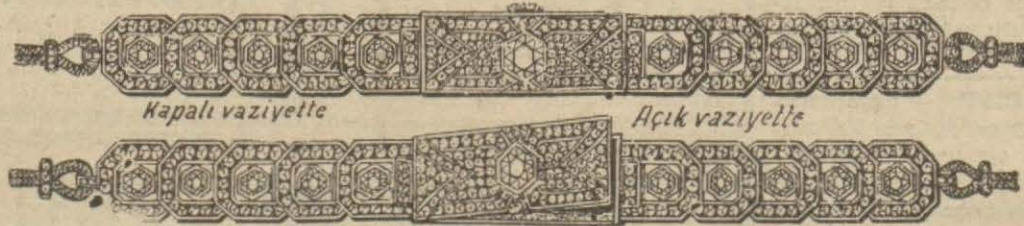
Müessesesi Müdüriyetinden:

Müttekaidin, malûl, dul ve yetimlere üç aylık maaş dağıtımı esnasında verilmiş olan mensucat tevzi kartları mukabilinde mağazalarımızca

Pamuklu Mensucat Dağıtımına Başlanmıştır

- 1 — Her tevzi kartı mukabilinde 20 metre pamuklu mensucat verilecektir.
- 2 — İstihkak sahipleri tevzi kartlarıyla beraber maaş cüzdanlarını da ibrazla mecburdur.
- 3 — Mağazamızda bulunabilen pamuklu mensucat çeşitlerinden ihtiyap hakkı istihkak sahibine aittir.
- 4 — Her tevzi kartı mukabili olan 20 metre pamuklu mensucatin bir defada alınması şarttır. Müttekaidin, dul ve yetimlere mahsus olan kuponları hâmil bulunanların bu esaslar dahilinde mağazalarımıza müracaat ederek istihkaklarını alabilecekleri ilân olunur.

BİR HAKİKAT! Sayın Müşterilerimizin Nazarı Dikkatine

Pirintali ve elmaslı saatlerin bütün hakiki evsafı meşhuru âlem olan SINGER saatlerinde toplanmıştır. Bunun için: Saat alacağınız zaman, tereddütsüz SINGER saati almalısınız ve saatin üzerindeki SINGER markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lazımdır.

Modayı takip eden her asri kadın için kıymetli taşlarıyla ve nefis işlemeyle hakikaten nazarı dikkati celbeden böyle bir harikulade SINGER saatine sahip olmak âdetâ bir saadettir.

SINGER SAATİ HOŞA GİDECEK EN HEDİYELİKTİR MAKRUL ve EN GÜZEL

15 sene zarfında tamirat parasız yapılır. Satış peşindir, veresiye muamelemiz yoktur. DIKKAT: SINGER saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır. İstanbulda şubemiz yoktur. Adres: SINGER SAAT Mağazaları. İstanbul, Eminönü No. 8.

Anadolu Lâstik Deposu

Sağlam Ucuz Ayakkabılar

Köseleden kadın, erkek ve çocuk ayakkabıları garanti olarak satılmaktadır. Çemberlitaş Tel. 20677

Baby marka sıhhi ve sağlam kullanışlı Biberonlar satışa arz edilmiştir. Büyük eczanelerden isteyiniz.

AŞINMAZ MADEN İSKARPINLER

Bayram ve yeni sene için günün icaplarına en uygun ve faydalı bir hediye olabilir. Çünkü:

Her gün, her yere gilyelebilecek kadar zarif, orijinal ve sağlamdır. Yağmur, çamur ve karda katıyen bozulmadan şonsuz ve çızmaz gilyelebilir. Ayakları rütubetten muhafaza eder. Yalnız yüzü; arzu edildiği zaman az bir masrafla değiştirilerek heyeti umumiyesi yenileşir.

Kısaca: Sağlam, zarif, sıhhi ve ekonomiktir. Tabanındaki (A M I) markasına dikkat ederek büyük kundura mağazalarından talep etmeniz diler, salonumuzda en son modellerimizi ve orijinal modeller üzerine yüksek bir işçilikle ismarlama servisimizi emirlerinizle âmade bulacağımızı arz ederiz.

Dikkat: Yalnız (A M I) markalıları hakiki ve garantilidir. Satış merkezi: Beyoğlu İstiklal caddesi, Karıman karşı: No. 365, Tomtom apartmanı No. 4.

İstanbul vali ve belediye reisliğinden:

Yapılan devamlı takiplere rağmen bazı soförlerin hâlâ tarife haricinde para istedikleri ve pazarlığa giriştikleri görülmektedir. Bu gibilerin şiddetle takibi Emniyet müdürlüğüne emredilmiştir. Böyle bir hale maruz kalan her vatandaşın en yakın pols noktasına ve-

Ellerinizi ve yüzünüzü

Soğuktan muhafaza için

DERMOJEN

kullanınız: Her eczanede bulunur.

Dr. İHSAN SAMİ
BAKTERİYOLOJİ
LABORATUARI

Umumi kan tahlilâtı, frengi noktalı nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvati sayılması. Tifo ve sıtma hastalıklarının teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı ultra mikroskopi, hususî ağız istihzârı, kanda şeker, Klorür, Kollesterin miktarlarının tayini.

Divanyolu No. 113. Tel: 20981

MUAMELE

Vergisine tabi olan Sinal müesseselere ait Defter ve Beyannamelerin satış merkezi: Muallim Fuad Gücüyener'in (Anadolu Türk Kitap Deposu) dur. İstanbul Adliye karşısında Meydan-cık hanında.

DIKKAT!

Vergilerini yağ olarak ödeyecek olan sinal müesseselere ait defter ve beyanname de vardır.

Bulana mükâfat

Bir çanta derinunda Gümrük komisyoncusu 164 No. lu B. Burhanettin tarafından imzalı gümrüğe ait ticari beyannameler, ordino, fatura, şahadetname, gümrük veznesine yatırılan meballiğin makbuzları, ithalatçı birliğinin makbuzları, liman makbuzları, gümrük tarifesi ve sair evrakı cumartesi akşamı Kalyoncu-kullukla Aynalıçeşme arasında zayı ettim. Bulan için bu evrakın hiçbir kıymeti yoktur. İnsanîyet namına aşağıda yazılı adresine getirirse veya haber verirse yüksek bir mükâfat verilecektir.

Galatada Mahmudiye 5, A. Topuzoğlu Ltd. Şirketine 105 No lu D. Litro Stavrıdis. Telefon: 49047.

Dr. İbrahim Denker

Balıklı Hast. Dabiliye Mütehasşısı
Beyoğlu Ağacamil, Sakızağacı.
Çöplükçeşme sokak No. 13.
Tel: 42468.

ZAYI — Fân fakültesinden almış olduğum şebekemi kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

No. 2144 Fezâ Başaran

Zayı — Emniyet Sandığında 93655 numaralı hesaba yatırdığım para için kullandığım mühürümü zayı ettim yenisini yapıracığımdan eskisinin hükmü yoktur.

Unkapanında Zeyrek yokuşunda 79 numaralı evde Rüstem kızı Fatma Sanlye Başdal.

Satılık enkaz

Aksaray Hoşkadem camii karşısında Kırmatılumba sokak 8/10 No.lu hanenin enkazı acele satılıktır. İstekillerin Arnavutköy Vapur İskelesi karşısında 66 No. lu haneye müracaatları.

ZAYI — Kargı nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi ve beraberinde ekmeke karnemi ve Kargı askerlik şubeshinden verilen askerlik tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

1330 doğumlu Salih oğlu
Hasan Kabakçı

İstanbul Belediyesi ilânları

Tahmin ilk te-

bedell minati

89,04 6,68

425,00 31,87

265,20 19,89

23,50 1,76

38,50 2,89

436,40 32,73

Fatihte Sinan ağa mahallesinin Aktar Yekta sokağında 48 inci adada 14,85 metre murabbaı sahali arsa.

Aksarayda Mimar Kemal mahallesinin Azimkâr sokağında 28 inci adada 21,25 metre murabbaı sahali arsa.

Aksarayda Mimar Kemal mahallesinin Azimkâr sokağında 28 inci adada 15,60 metre murabbaı sahali arsa.

Fatihte Hasan Halife mahallesinin Okumuş adam sokağında 97 nci adada 2,35 metre murabbaı sahali arsa.

Fatihte Hasan Halife mahallesinin Okumuş adam sokağında 97 nci adada 3,85 metre murabbaı sahali arsa.

Fatihte Hasan Halife mahallesinin Ball Paşa sokağında 128 inci adada 87,28 metre murabbaı sahali arsa.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı (6) parça arsa satılmak üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhaleleri 22/12/942

Salı günü saat 14 te Daimi encümeninde yapılacaktır.

Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte Daimi encümeninde bulunmaları.

Vilâyet dahilindeki ilkokullar için alınacak 2500 adet soba borusu, 650 adet yuvraklık dirsek ve 650 adet dirsek kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Mecmuunun tahmin bedeli 9378 lira 50 kuruş ve ilk teminatı 703 lira 28 kuruştur.

Şartname Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhale 22/12/942 Salı günü saat 15 te Daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve kanunen ibrazı lazım gelen diğer vesikalarile 2490 No. lu kanunun tarifati çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar Daimi encümenine vermeleri lazımdır.